DOMSTOLENS DOM
den 18 juni 2002 *

I mål C-242/00,

Förbundsrepubliken Tyskland, företrädd av W.-D. Plessing, i egenskap av ombud, biträdd av advokaten R.M. Bierwagen, Rechtsanwalt,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av K.-D. Borchardt och J. Macdonald Flett, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 2001/272/EG av den 14 mars 2000 om den nya avgränsningen av stödområden i handlingsprogrammet "Förbättring av den regionala ekonomiska strukturen" i Tyskland under perioden 1 januari 2000—31 december 2003 — Västtyskland och Berlin (EGT L 97, 2001, s. 27),

* Rättegångsspråk: tyska.

meddelar

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden G.C. Rodríguez Iglesias, avdelningsordförandena P. Jann, F. Macken och N. Colneric samt domarna C. Gulmann, D.A.O. Edward, J.-P. Puissochet (referent), M. Wathelet, R. Schintgen, V. Skouris och C.W.A. Timmermans

generaladvokat: J. Mischo,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören H.A. Rühl,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att parterna yttrat sig vid förhandlingen den 22 januari 2002,

och efter att den 12 mars 2002 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Förbundsrepubliken Tyskland har, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 16 juni 2000, med stöd av artikel 230 EG väckt talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 2001/272/EG av den 14 mars 2000

om den nya avgränsningen av stödområden i handlingsprogrammet "Förbättring av den regionala ekonomiska strukturen" i Tyskland under perioden 1 januari 2000—31 december 2003 — Västtyskland och Berlin (EGT L 97, s. 27, nedan kallat det ifrågasatta beslutet), i den del kommissionen ansåg att regionalstöden enbart var förenliga med den gemensamma marknaden i den mån de omfattade regioner som motsvarar 17,73 procent av den tyska befolkningen.

Tillämpliga bestämmelser

2 Artikel 92 i EG-fördraget (nu artikel 87 EG i ändrad lydelse) rör stöd som beviljas av medlemsstaterna. I 92.3 första meningen a och c, vars lydelse är identisk med den i artikel 87.3 a och c EG, föreskrivs följande:

"Som förenligt med den gemensamma marknaden kan anses

a) stöd för att främja den ekonomiska utvecklingen i regioner där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarlig brist på sysselsättning,

...

c) stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset...”

3 I artikel 93.1 i EG-fördraget (nu artikel 88.1 EG), vars lydelse är identisk med artikel 88.1 EG, föreskrivs följande:

”Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna fortlöpande granska alla stödprogram som förekommer i dessa stater. Den skall till medlemsstaterna lämna förslag till lämpliga åtgärder som krävs med hänsyn till den pågående utvecklingen eller den gemensamma marknadens funktion.”

4 Den 16 december 1997 antog kommissionen riktlinjer för statligt stöd för regionala ändamål (EGT C 74, 1998, s. 9, nedan kallade riktlinjer för regionalstöd), vilka utarbetats i samarbete med medlemsstaterna. I bilaga III till dessa riktlinjer anges den metod som skall användas för att bestämma taket för befolkningsandelen i de regioner som är berättigade till sådant stöd.

5 Kommissionen fastställer på gemenskapsnivå ett övergripande tak för den andel av befolkningen som får omfattas av detta slags stöd. Det övergripande taket fördelas sedan på de olika medlemsstaterna. Det fastställs således en högsta stödberättigad andel av befolkningen för varje medlemsstat.

6 Enligt artikel 92.3 a i fördraget ingår samtliga regioner automatiskt i gemenskapstaket som motsvarar en geografisk enhet på nivå II enligt nomenklaturen för

statistiska territoriella enheter (nedan kallad NUTS), och som har en bruttonationalprodukt (nedan kallad BNP) per invånare uttryckt i köpkraftsstandard som inte överskrider ett tröskelvärde på 75 procent av gemenskapsgenomsnittet.

7 Det totala invånarantalet som är berättigade till stöd enligt artikel 92.3 c i fördraget erhålls genom att det övergripande taket som fastställts för hela gemenskapen minskas med invånarantalet i de regioner som är berättigade till stöd enligt undantaget i artikel 92.3 a i fördraget. Det fördelas sedan på de olika medlemsstaterna med hänsyn till den relativa socioekonomiska situation som råder i regionerna i varje medlemsstat sett i ett gemenskapsperspektiv.

8 Fördelningen av den andel av befolkningen som är stödberättigad enligt artikel 92.3 c i fördraget sker på följande villkor. För varje region på NUTS III-nivå används en första fördelningsnyckel i syfte att för en treårsperiod, med utgångspunkt i statistikuppgifter från Eurostat avseende arbetslöshetsnivån och BNP uttryckt i köpkraftsstandard per invånare, fastställa skillnaden i förhållande till baströskelvärdena för dessa indikatorer för hela gemenskapen, nämligen 115 för arbetslösheten och 85 för BNP. De regioner som uppvisar en tillräcklig regional avvikelse avseende minst en av de två baströskelvärdena får beaktas i beräkningen. Alla de regioner som inte är berättigade till regionalt stöd enligt artikel 92.3 a i fördraget och som uppfyller detta villkor räknas samman så att varje medlemsstats relativa andel av gemenskapstaket kan fastställas.

9 Det bör emellertid noteras att de erhållna resultaten "vid behov" kan korrigeras för att beakta följande tvingande villkor. För det första måste den befolkning som är stödberättigad enligt artikel 92.3 c i fördraget uppgå till minst 15 procent av den befolkning som inte omfattas av artikel 92.3 a i fördraget, men utan att överskrida 50 procent av denna befolkning. Vidare måste varje region som inte längre omfattas av punkt a samt områden med låg befolkningstäthet omfattas av punkt c i nämnda artikel. Slutligen får minskningen av den totala täckningen enligt punkterna a och c inte överskrida 25 procent.

10 Tillämpningen av dessa korrigeringar kan innebära en höjning av det befolkningstak som skall beaktas för varje medlemsstat, vilket medför slutgiltiga justeringar mellan medlemsstaterna att det tidigare fastställda övergripande befolkningstaket för hela gemenskapen inte skall överskridas.

Bakgrunden till tvisten

11 Genom ett beslut som antogs den 16 december 1997, det vill säga samma dag som riktlinjerna för regionalstöden antogs, fastställde kommissionen befolkningstaken för stöd för regionala ändamål för åren 2000 till 2006 till 42,7 procent av gemenskapens befolkning (19,8 procent enligt artikel 92.3 a i fördraget och 22,9 procent enligt 92.3 c i fördraget), mot det tidigare 46,7 procent (22,7 procent enligt punkt a och 24 procent enligt punkt c).

12 Denna sänkning motiverades dels med den förbättrade ekonomiska och sociala situationen i vissa regioner som medförde att dessa inte längre var stödberättigade enligt artikel 92.3 a i fördraget, dels med en önskan om en tydligare avgränsning för stöd som kan utgå enligt artikel 92.3 c i fördraget på så sätt att detta stöd koncentreras till de regioner som framstår som de mest utsatta för att detta stöd inte skall påverka handeln mellan medlemsstaterna i negativ riktning, samtidigt som stödets verkan och överensstämmelse med strukturfonderna bevaras. Gemenskapens utvidgning under perioden 2000—2006 åberopades också som en förklaring till nämnda minskning.

13 Förbundsrepubliken Tyskland delgavs detta beslut av den 16 december 1997 om fastställelse av stödtak genom en skrivelse av den 24 februari 1998 i vilken kommissionen även angav att 35,7 procent av den tyska befolkningen skulle omfattas av stöd för regionala ändamål med tillämpning av artikel 92.3 i

fördraget, det vill säga 17,4 procent enligt punkt a och 18,3 procent med stöd av punkt c i denna artikel. I samma skrivelse anmodade kommissionen Förbundsrepubliken Tyskland, på samma sätt som den gjort med alla medlemsstater, att anpassa sin nationella lagstiftning om regionalstöd för att göra den förenlig med riktlinjerna om regionalstöd från och med den 1 januari 2000, och att före den 31 mars 1999 till kommissionen anmäla den karta över stödberättigade regioner som skulle gälla från den 1 januari 2000 samt storleken på stödet och de högsta nivåer för kumulering som är tillämpliga i de stödberättigade regionerna.

14 I en skrivelse av den 23 april 1998 godkände den tyska regeringen delvis dessa "lämpliga åtgärder" som kommissionen föreslagit i enlighet med artikel 93.1 i fördraget, men framförde ett formellt ifrågasättande av beräkningsmetoden för befolkningstaket för stödberättigade regioner.

15 Mot bakgrund av att det fanns en möjlighet att ett formellt granskningsförfarande skulle komma att inledas och att det förelåg en risk för att avsaknaden av ett godkännande från kommissionen skulle utgöra ett tillfälligt hinder för att kunna bevilja något regionalstöd alls, godkände den tyska regeringen i en skrivelse av den 24 augusti 1998 slutligen den lämpliga åtgärden som bestod i att per den 31 december 1999 ändra den existerande stödordningen. Samtidigt framförde den på nytt sitt ifrågasättande av beräkningsmetoden avseende stödtaket för de stödberättigade regionerna.

16 I en ny skrivelse av den 30 december 1998 riktad till Förbundsrepubliken Tyskland uppgav kommissionen att det tak som den 16 december 1998 uppdaterats för denna medlemsstat vid denna tidpunkt fastställts till 34,9 procent av befolkningen, det vill säga 17,3 procent enligt artikel 92.3 a i fördraget och 17,6 procent med stöd av artikel 92.3 c i fördraget. Av bilaga A till denna skrivelse framgick att kommissionen inledningsvis fastställt denna procentsats till 23,4 procent och att minskningen var följden av en utjämning på grund av korrigeringsåtgärder som vidtagits till förmån för andra medlemsstater.

17 Den 21 januari 1999 offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* en skrivelse från kommissionen benämnd "Nationella tak för täckningen av statliga stöd för regionala ändamål enligt undantagen i artikel 92.3 a och c i fördraget för perioden 2000—2006", i vilken ett tak på 34,9 procent angavs för Tyskland (EGT C 16, s. 5). I denna skrivelse angavs att nämnda tak fastställts "[m]ed tillämpning av bestämmelserna i riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål".

18 I en skrivelse av den 30 mars 1999 anmälde den tyska regeringen till kommissionen förslaget till regionalstödskarta där det föreslogs att de regioner som är stödberättigade enligt artikel 92.3 a i fördraget skulle motsvara 17,6 procent av den tyska befolkningen och de regioner som är stödberättigade enligt artikel 92.3 c i fördraget skulle motsvara 23,4 procent av befolkningen (i delstaterna i västra Tyskland och i Berlin).

19 Kommissionen godtog i en skrivelse av den 17 augusti 1999 de framförda förslagen för regioner som är stödberättigade enligt artikel 92.3 a i fördraget som förenliga med den gemensamma marknaden, men framförde invändningar och inledde ett formellt granskningsförfarande i enlighet med artikel 93.2 i fördraget för de regioner som omfattas av artikel 92.3 c angående deras utsträckning och flera egenskaper hos stödprojekt i delstaterna i västra Tyskland och i Berlin.

20 Efter en omfattande skriftväxling och till följd av Förbundsrepubliken Tysklands fasta ställningstagande godtog kommissionen i slutet av år 1999 att granskningsförfarandet rörande den del av regionerna som omfattas av artikel 92.3 c i fördraget och som motsvarade 17,7 procent av den tyska befolkningen skulle avslutas på grund av överensstämmelsen mellan denna procentsats och den som

kommissionen angivit i skrivelsen av den 30 december 1998. Detta förutsatte emellertid en tydlig avgränsning av de ifrågavarande regionerna som var mer inskränkt än den som Förbundsrepubliken Tyskland föreslagit, eftersom den undantog 5,7 procent av befolkningen och hade gjorts med beaktande av vissa av kommissionens krav angående avgränsning av en geografisk enhet med föreslagna gränser.

21 Den 2 februari 2000 informerade den tyska regeringen kommissionen om hur vidtagandet av de nödvändiga åtgärderna för detta ändamål fortskred samt översände en förteckning över regioner som motsvarade 17,73 procent av den tyska befolkningen, samtidigt som den bekräftade att den vidhöll sitt juridiska ställningstagande beträffande andelen 23,4 procent.

22 Det ifrågasatta beslutet av den 14 mars 2000 antogs på grundval av dessa sistnämnda omständigheter. I artikel 1 i detta beslut föreskrivs att "[r]egionalstödskartan för perioden 1 januari 2000—31 december 2003 beträffande regionerna enligt artikel 87.3 c i EG-fördraget är förenlig med den gemensamma marknaden på de villkor som föreskrivs i artikel 2". I artikel 2 i detta beslut anges bland annat att "Tyskland genomför åtgärder på nationell nivå, som entydigt avgränsar de områden som omfattas av artikel 87.3 a i EG-fördraget från de områden som omfattas av artikel 87.3 c i EG-fördraget och som klart fastlägger att endast dessa områden är berättigade till regionalstöd så som det avses i riktlinjerna för statligt stöd för regionala ändamål".

Upptagande till sakprövning

23 Kommissionen har i sitt svaromål i första hand gjort gällande en invändning om rättegångshinder. Den anser att det föreligger två grunder för att talan, som i huvudsak avser att ifrågasätta procentsatsen i det befolkningstak som omfattas av artikel 92.3 c i fördraget, inte kan upptas till sakprövning.

24 Kommissionen har för det första gjort gällande att det ifrågasatta beslutet, i vilket den förteckning över regioner som ingavs av Förbundsrepubliken Tyskland den 2 februari 2000 förklarades vara förenlig med den gemensamma marknaden, i själva verket är ett gynnsamt beslut i förhållande till denna medlemsstat och att det inte går denna stat emot. Under dessa omständigheter saknar talan föremål.

25 Kommissionen har för det andra, såsom alternativ grund, gjort gällande att det ifrågasatta beslutet borde tolkas som ett underförstått avslag av en kompletterande begäran från Förbundsrepubliken Tyskland om att ytterligare 5,67 procent av befolkningen skall beaktas. Denna del av det ifrågasatta beslutet utgör enbart en bekräftelse av kommissionens tidigare beslut om fastställande av tak för täckningen av regionalstöd, vilket antogs den 16 december 1997 och uppdaterades den 16 december 1998. Någon talan har inte väckts mot detta beslut och det är således slutgiltigt. Förevarande talan har därför väckts för sent.

26 Bedömningen av denna invändning om rättegångshinder medför att domstolen måste uttala sig om det ifrågasatta beslutets art och dess exakta räckvidd.

27 Inledningsvis bör det erinras om att kommissionen vid utövandet av de befogenheter som den har anförtrotts enligt artiklarna 87 EG och 88 EG får anta riktlinjer som har till syfte att ange hur kommissionen, i enlighet med samma artiklar i fördraget, avser att utöva sitt utrymme för skönsmässig bedömning i förhållande till nya stöd eller existerande stödordningar.

28 När riktlinjerna grundar sig på artikel 88.1 EG omfattas de av en skyldighet avseende fast och regelbundet samarbete och enligt denna skall kommissionen i samarbete med medlemsstaterna fortlöpande granska existerande stödprogram och lämna dem förslag på lämpliga åtgärder som bör vidtas med hänsyn till den pågående utvecklingen eller den gemensamma marknadens funktion (dom av den 15 oktober 1996 i mål C-311/94, Ijssel-Vliet, REG 1996, s. I-5023, punkterna 36

och 37, och av den 5 oktober 2000 i mål C-288/96, Tyskland mot kommissionen, REG 2000, s. I-8237, punkterna 62—65). I den utsträckning dessa förslag till lämpliga åtgärder godtas av en medlemsstat har de tvingande verkan i förhållande till denna medlemsstat (domen i det ovannämnda målet Ijssel-Vliet, punkterna 42 och 43).

29 För övrigt konstaterar domstolen att gemenskapslagstiftaren har tagit fasta på ovannämnda rättspraxis och i artikel 19.1 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget (EGT L 83, s. 1) föreskrivit följande: "Om den berörda medlemsstaten godtar de föreslagna åtgärderna och underrättar kommissionen om detta, skall kommissionen notera detta förhållande och underrätta medlemsstaten om detta. Medlemsstaten skall genom sitt godtagande vara bunden att genomföra de lämpliga åtgärderna."

30 Den 16 december 1997 antog kommissionen riktlinjerna om regionalstöd, vilka antogs såsom "lämpliga åtgärder" i enlighet med artikel 93.1 i fördraget. Samma dag fastställde kommissionen för år 2000—2006 i ett separat beslut taken för regionalstödens täckning som en andel av befolkningen både för gemenskapen som helhet och för varje medlemsstat. Nämnda riktlinjer och innehållet i detta beslut delgavs Förbundsrepubliken Tyskland i en skrivelse av den 24 februari 1998 för att denna medlemsstat skulle kunna inleda en granskning av sina existerande stödordningar och till kommissionen föreslå en regionalstödskarta som från den 1 januari 2000 beaktade de på detta sätt angivna taken. Taket för regionalstödens täckning som fastställts för Förbundsrepubliken Tyskland och för de andra medlemsstaterna var föremål för en uppdatering den 16 december 1998 för att säkerställa att villkoren för beviljandet av stöd under perioden år 2000—2006 skulle ske på grundval av de senaste statistikuppgifterna. Taken för medlemsstaterna hade således inte slutgiltigt fastställts förrän i samband med denna uppdatering. Medlemsstaterna erhöll meddelande om dessa tak i en skrivelse av den 30 december 1998 som offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 21 januari 1999. Medlemsstaterna var följaktligen skyldiga att anpassa innehållet i sina förslag och Förbundsrepubliken

Tyskland kunde den 30 mars 1999 inkomma med dessa förslag till regionalstöd samtidigt som stödens omfattning och geografiska utsträckning angavs.

31 Kommissionen har hävdat att beslutet av den 16 december 1997 om taken för regionalstödens täckning och beslutet som uppdaterades genom skrivelsen av den 30 december 1998 utgör beslut som är självständiga ur rättslig synvinkel och inte omfattas av de "lämpliga åtgärderna" i artikel 93.1 i fördraget. De har antagits med tillämpning av riktlinjerna om regionalstöd, men åtskilt i förhållande till dessa. De har antagits på grundval av kommissionens utrymme för skönsmässig bedömning avseende huruvida regionala stödordningar är förenliga med den gemensamma marknaden. Till skillnad från nämnda riktlinjer, som härrör från samarbetet mellan kommissionen och medlemsstaterna, krävs inte medlemsstaternas samtycke för att dessa beslut skall få tvingande verkan.

32 Förbundsrepubliken Tyskland har hävdat att dessa beslut enbart kunde vara av förberedande karaktär i förhållande till denna stat och att de utgjorde mellankommande åtgärder. Förbundsrepubliken Tyskland har hela tiden framfört uttryckliga reservationer mot dessa beslut, vilka utgör de viktigaste delarna av riktlinjerna om regionalstöd. Dessa har därför inte i sig kunnat få tvingande verkan.

33 I detta hänseende påpekar domstolen för det första att nämnda "beslut" utgjorde ett nödvändigt komplement till riktlinjerna om regionalstöd, även om de i materiellt hänseende var åtskilda från dessa och det andra av de två besluten antogs nästan ett år efter riktlinjerna. Förbundsrepubliken Tyskland fick inte kännedom om taket för den stödberättigade befolkningen som utgjorde kommissionens väsentliga bedömningskriterium, vilket följde av riktlinjerna, förrän i samband med delgivningen av den ifrågavarande procentsatsen i skrivelsen av den 30 december 1998. Det var inte förrän denna medlemsstat mottog denna skrivelse och dess bilaga A, i vilken beräkningsmetoden för taken och i synnerhet verkan av "korrigeringarna" som föreskrivs i bilaga III i riktlinjerna anges, som denna stat fick kännedom om den verkliga räckvidden av besluten för dess vidkommande och kunde förbereda anmälan av kartan avseende stödberättigade regioner.

34 För det andra föregicks dessa "beslut", såsom kommissionen själv har uppgivit, inte av ett formellt antagningsförfarande. I själva verket avser dessa beslut inte att bedöma huruvida stödåtgärder som redan anmälts till kommissionen är förenliga med den gemensamma marknaden. De utgör den första etappen i ett förfarande för att fastställa allmänna villkor för en gemenskapsgranskning av stödordningar för regionala ändamål.

35 Under dessa omständigheter finns det anledning att undersöka dessa "beslut" såsom utgörande en väsentlig del av riktlinjerna om regionalstöd och vilka i sig enbart har tvingande verkan under förutsättning att de har godtagits av medlemsstaterna (se domen i det ovannämnda målet Ijssel-Vliet, punkterna 42 och 43).

36 I det förevarande fallet framgår det av skriftväxlingen i sin helhet mellan kommissionen och den tyska regeringen, särskilt skrivelserna från den tyska regeringen av den 23 april och den 24 augusti 1998, att Förbundsrepubliken Tyskland under hela perioden har framfört sina reservationer mot metoden att beräkna procentsatsen avseende taket för regionalstödets täckning såvitt avser denna stat. Den framförde sitt motstånd mot fastställandet av ett tak motsvarande 17,7 procent av befolkningen genom att den 30 mars 1999 till kommissionen anmäla en karta över stödberättigade regioner som motsvarade 23,4 procent av sin befolkning. Detta motstånd framfördes på nytt i samband med sammanträden som hölls den 12 november och den 2 december 1999 mellan företrädare för kommissionen och det tyska finansministeriet. Det bekräftades även i en skrivelse från den tyska regeringen av den 2 februari 2000. Härefter kunde den del av riktlinjerna om regionalstöd som avser beräkningsmetoden avseende taket för regionalstödets täckning och den procentsats som därigenom räknats fram inte i sig direkt göras gällande mot Förbundsrepubliken Tyskland.

37 I motsats till vad kommissionen har hävdat var det första beslut som hade tvingande verkan gentemot Tyskland således det beslut som har ifrågasatts genom denna talan och i vilket kommissionen förklarade att en regionalstödskarta som motsvarade 17,7 procent av den tyska befolkningen var förenlig med den gemensamma marknaden, och inte de mellankommande åtgärderna av den 16 december 1997 och den 30 december 1998.

38 Under dessa omständigheter kan invändningen om rättegångshinder, som avser att talan skulle riktat sig mot ett beslut som bekräftade tidigare rättsakter från kommissionen och vilka på grund av att Förbundsrepubliken Tyskland inte väckt talan mot dessa blivit slutgiltigt fastställda, inte godtas.

39 Kommissionen har emellertid anfört en annan grund för att talan inte kan upptas till sakprövning. Denna grund består i att talan om ogiltigförklaring avser ett beslut i vilket en förteckning över regioner som anmälts den 2 februari 2000 förklarats vara förenlig med den gemensamma marknaden och därmed inte gick Förbundsrepubliken Tyskland emot. Den tyska regeringen har däremot gjort gällande att den under hela granskningsförfarandet vidhöll sin ursprungliga anmälan av den 30 mars 1999, vilken avsåg en regionalstödskarta som motsvarade 23,4 procent av den tyska befolkningen och att denna anmälan i det ifrågasatta beslutet, i den del den regionalstödskarta som motsvarade enbart 17,73 procent av befolkningen förklarades vara förenlig med den gemensamma marknaden, underförstått men nödvändigtvis avgjordes till Förbundsrepubliken Tysklands nackdel.

40 Domstolen påpekar för det första att det ifrågasatta beslutet, såsom kommissionen har framhållit, faktiskt grundas på förteckningen över regioner som den tyska regeringen anmälde till kommissionen den 2 februari 2000.

41 I punkt 15 i skälen till det ifrågasatta beslutet angavs således att "[u]nder förfarandets gång inlämnade Tyskland den 2 februari 2000 en lista med 41 arbetsmarknadsregioner inklusive staden Berlin" och att "[m]ed 14 546 097 invånare motsvarar dessa områden 17,7 procent av hela Tysklands befolkning... och anses av Tyskland vara områden av högsta regionalpolitiska prioritet". Punkt 35 i dessa skäl avser "Tysklands ändrade anmälan av den 2 februari 2000, som ändrades vad gäller regionerna enligt artikel 87.3 c i EG-fördraget". I punkt 49 i samma skäl preciserades att "[f]ör att anmälan skall följa riktlinjerna, överlämnade Tyskland efter det att förfarandet inletts en förteckning över områden, som

minskats ned till det befolkningstak som fastlagts av kommissionen". I punkt 50 i nämnda skäl tillades att "Tyskland [har] ett befolkningstak på 17,7 procent för de stödområden som omfattas av artikel 87.3 c i EG-fördraget" och att "[d]e föreslagna områdena motsvarar... en andel på 17,7 procent av hela den tyska befolkningen och kan följaktligen anses vara förenliga med den gemensamma marknaden". I beslutsdelen av det ifrågasatta beslutet, omnämnd i punkt 22 i denna dom, avgörs således ärendet med beaktande av de uppgifter som kommissionen hade tillgång till den 2 februari 2000, och regionalstödskartan i dess ändrade lydelse till och med detta datum förklarades vara förenlig med den gemensamma marknaden.

42 För det andra, även om Förbundsrepubliken Tyskland har hävdat att den förteckning som anmälts den 30 mars 1999 endast kunde ändras genom ett beslut av planeringskommittén för förbundsstaten och delstaterna, och att ett sådant beslut inte hade antagits den 2 februari 2000, inverkar denna omständighet inte på det ifrågasatta beslutets räckvidd.

43 Det framgår nämligen av handlingarna i ärendet att Förbundsrepubliken Tyskland, efter att först ha vidhållit sin ursprungliga anmälan i skrivelserna av den 17 september och den 4 oktober 1999, under de sammanträden som hölls i slutet av år 1999 med kommissionens tjänstemän själv föreslog att den skulle skicka en ändrad förteckning över regionerna som motsvarade 17,7 procent av den tyska befolkningen. Den tyska regeringen önskade således erhålla ett beslut som förklarade denna första förteckning förenlig med fördraget samtidigt som den förbehöll sig möjligheten att genom en andra anmälan föreslå en kompletterande förteckning som överskred taket på 17,7 procent. I skrivelsen av den 2 februari 2000 angavs för övrigt att det ingivna förslaget "inledningsvis" avsåg en förteckning över regioner där detta tak beaktats. Såsom kommissionen har erinrat om riskerade Förbundsrepubliken Tyskland, om den inte hade inkommit med det nya förslaget, att kommissionen skulle anta ett beslut som innebar att hela kartan över regionerna som omfattade 23,4 procent av befolkningen ansågs oförenlig med den gemensamma marknaden, eftersom kommissionen själv inte kunde fastställa prioritetsordningen för regionala stödåtgärder i enlighet med riktlinjerna om regionalstöd. Den tyska regeringen kan således inte med giltig verkan göra gällande att dess begäran avseende taket för regionalstödets täckning, till dess att det ifrågasatta beslutet antogs, skulle motsvara bibehållandet av de uppgifter som anmälts den 30 mars 1999.

44 Eftersom kommissionen aldrig uttalat sig, varken i de icke bindande rättshandlingarna av den 16 december 1997 och den 30 december 1998 eller i det ifrågasatta beslutet, angående Förbundsrepubliken Tysklands ursprungliga anmälan som avsåg beviljandet av stöd till regioner som motsvarar 23,4 procent av befolkningen, kan denna stat inte desto mindre fortfarande inkomma med en kompletterande förteckning över regioner som motsvarar 5,67 procent av befolkningen. Det ankommer således i sådana fall på kommissionen att undersöka huruvida detta förslag är förenligt med fördraget.

45 Av såväl innehållet i det ifrågasatta beslutet som av sammanhanget i vilket det har antagits följer således att varken syftet med eller verkan av detta beslut innebar ett underförstått avslag av Förbundsrepubliken Tysklands begäran såvitt avser en kompletterande förteckning över regioner som motsvarar 5,67 procent av befolkningen.

46 Under dessa omständigheter skall talan som riktar sig mot detta beslut, vilket inte i sig är ogynnsamt för Förbundsrepubliken Tyskland och därför inte har gått denna stat emot, avvisas.

Rättegångskostnader

47 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att Förbundsrepubliken Tyskland skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Förbundsrepubliken Tyskland har tappat målet, skall denna stat förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

följande dom:

1) **Talan avvisas.**

2) **Förbundsrepubliken Tyskland skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Rodríguez Iglesias	Jann	Macken
Colneric	Gulmann	Edward
Puissochet	Wathelet	Schintgen
Skouris		Timmermans

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 18 juni 2002.

R. Grass — G.C. Rodríguez Iglesias

Justitiesekreterare — Ordförande